

A young girl with dark hair, wearing a white t-shirt and a tan skirt with a large bow, is smiling and hanging from a horizontal orange bar of a play structure. The structure is made of thick orange plastic frames. In the background, another child is visible, also interacting with the structure. The floor is white with colorful heart-shaped patterns. The background features a wall with a grid pattern and orange panels.

Nieuwsbrief: welbevinden pleegkinderen tijdens COVID-lockdown

Nieuwsbrief: welbevinden pleegkinderen tijdens COVID-lockdown

Om een zicht te krijgen op het psychosociaal welbevinden van pleegkinderen tijdens deze eerste lockdown (lente 2020), vulden 888 pleegouders, met een pleegkind van minimum 2,5 jaar oud, een vragenlijst in. De respondenten waren vooral pleegmoeders (68.5%) met een gemiddelde leeftijd van 50 jaar. Het pleegkind waarover ze de vragenlijst invulden was gemiddeld 10 jaar oud. Ongeveer 43% waren netwerkpleeggezinnen. Het overgrote deel waren tweeouder - pleeggezinnen (79%).

Belangrijkste bevindingen

- De pleegouders gaven aan dat de **relatie** met hun pleegkinderen **tijdens de lockdown gemiddeld licht verbeterde**. Meer specifiek gaf 37% van de pleegouders aan dat de relatie met hun pleegkind verbeterd was, ervaarde 53% geen verandering en was er voor 10% van de pleegouders sprake van een achteruitgang in de relatie met hun pleegkind.
- **Gebrek aan contact met vrienden, wegvallen van vrijetijdsactiviteiten buitenshuis en niet naar school kunnen gaan**, waren volgens de pleegouders de meest negatieve gevolgen van de lockdown voor hun pleegkind.
- **Gemiddeld was er geen significant verschil in psychosociaal welzijn** voor en tijdens de lockdown. Meer specifiek was er voor 45% van de pleegkinderen sprake van een onveranderd psychosociaal welzijn, voor 28% een verbeterd psychosociaal welzijn tijdens de lockdown en voor 27% van de pleegkinderen een achteruitgang in psychosociaal welzijn tijdens de lockdown.

“Welke factoren beïnvloedden het psychosociaal welzijn van pleegkinderen tijdens de lockdown?”

Het psychosociaal welzijn tijdens de lockdown verminderde bij pleegkinderen die in vrijwilligheid waren geplaatst, van wie de hoeveelheid alternatief contact (telefoon, berichtjes, videobellen...) met hun ouders afnam tijdens de lockdown, die tijdens de lockdown alleen fysiek, alleen alternatief of geen contact hadden (in vergelijking met de combinatie van zowel fysiek als alternatief contact in normale omstandigheden) met hun ouders, die meer last hadden van het niet naar school kunnen gaan en wiens relatie met hun pleegouder verslechterde tijdens de lockdown. De relatie tussen pleegkind en pleegouder had de grootste impact op het psychosociaal welzijn van de pleegkinderen.

Mee te nemen naar de praktijk

- De eerste lockdown had voor de grootste pleegkinderen geen invloed op hun psychosociaal welzijn. Voor een kleinere groep had de lockdown een negatieve invloed, voor andere groep een positieve invloed. We moeten hier als kanttekening bijplaatsen dat er enkel over de eerste lockdown gerapporteerd werd. Het blijft belangrijk om het psychosociaal welzijn van de pleegkinderen op te volgen.
- Er is gemiddeld een lichte verbetering in relatie tussen pleegkind en pleegouder tijdens de lockdown, wat zou kunnen verklaard worden door de kans om meer tijd samen door te brengen.

- Enkele factoren hadden impact op de verandering in het psychosociaal welzijn van pleegkinderen tijdens de lockdown:

- Een verbeterde relatie tussen pleegkind en pleegouder had een positieve impact, dus blijvend inzetten op de relatie tussen pleegouders en pleegkinderen is aan te raden.
 - De manier van contact en hoeveelheid contact met ouders tijdens lockdown heeft een invloed op het psychosociaal welzijn van de kinderen.
- ⇒ Dit wijst op het belang van contact met ouders, maar ook op de mogelijkheden om de combinatie van fysiek en alternatief contact blijvend aan te moedigen wanneer dit haalbaar is voor alle betrokkenen. Alternatief contact (indien wenselijk), zoals videobellen, berichten sturen, kan ook helpend zijn wanneer fysiek contact niet mogelijk is. Bij het beslissen over vormen van contact blijft maatwerk aangewezen, in sommige situaties kan alternatief contact als onveilig ervaren worden (zo kan videobellen in de veilige leefomgeving van het pleeggezin kan als intrusief ervaren worden voor sommige pleegkinderen).
- Pleegkinderen die geplaatst zijn door de jeugdrechtbank ervaren tijdens de lockdown een meer gunstige verandering m.b.t. psychosociaal welzijn dan pleegkinderen uit vrijwillige plaatsingen.
- ⇒ De duidelijke structuur en afspraken bij gedwongen plaatsingen zou kunnen bijdragen aan een beter psychosociaal welzijn. Er kunnen ook mogelijks meer spanningen tussen pleegzorgers en ouders zijn bij gedwongen plaatsingen, die minder aan de oppervlakte komen door de lockdown.

Gebaseerd op

Verheyden, C., Van Holen, F., West, D., & Vanderfaeillie, J. (2022). Psychosocial well-being of Flemish foster children residing in their foster homes during the COVID-19 lockdown. *Children and Youth Services Review*, 106535.

